

Volební program pro oblast vzdělávání a školství SPD - Svoboda a přímá demokracie

Silné stránky, pozitiva a dobrá praxe programu?

- V rámci programu lze pozitivně vnímat cíl navýšit veřejné prostředky směřující do vzdělávání a školství: *“Podíl HDP na vzdělávání je třeba zvýšit. Navýšení peněz musí přímo podpořit vyšší kvalitu vzdělávání. Menší skupiny žáků ve výuce, kvalitní vybavení škol, rozvoj kariérového poradenství a zájmové činnosti dětí.”*

Příležitosti pro zlepšení?

- Program zahrnuje mnoho bodů, které jsou vůči cílům vzdělávací politiky buď nejasné či jsou s nimi přímo v rozporu.
- Jde především o odmítnutí systému společného vzdělávání, tedy podpůrných opatření pro žáky se SVP viz *“Odmítáme současný systém společného vzdělávání (inkluze)”*.
- Zcela nejasné a nestrukturované jsou programové body SPD poukazující na odmítání *“genderismu”* a *“novodobého neomarxismu”* či cíl *“odstranění vlivu neziskových organizací”*.
- Jako zcela nesystémové, náhodné a nesrozumitelné lze označit prosazení novely: *“...Koncepce pro přípravu občanů k obraně státu (POKOS) tak, aby obsahovala její zařazení do kvalifikačního studia pro ředitele základních a středních škol.”*
- U oblasti terciárního vzdělávání program hovoří o tom, že: *“Financovat by měl stát takové obory a kapacity na VŠ, které potřebuje Česká republika. Jde o především medicínské, technické a přírodovědné obory.”*, přičemž to není v souladu se strategickými cíli a opatřeními pro oblast terciárního vzdělávání ani s dostupnými daty např. o uplatnitelnosti či nezaměstnanosti absolventů studijních programů vysokých škol. Dále program uvádí, že: *“Není možné, aby stát financoval obory postavené na ideologickém, a nikoliv vědeckém základě.”*, přičemž neuvádí, které z oborů jsou předmětem kritiky.
- Program nezahrnuje cíle, opatření či návrhy např. pro oblasti předškolního vzdělávání, dalšího vzdělávání, správy a vedení vzdělávací soustavy, snižování administrativní a další nepedagogické zátěže škol, digitalizace atd.

Zdroj:

<https://www.spd.cz/volby2021/program-do-voleb-2021/>

Vybraná sledovaná témata vzdělávací politiky, oblasti a úrovně vzdělávacího systému prizmatem konkrétních relevantních částí či bodů volebního programu

Kontinuita vzdělávací politiky

- *Kvalitní vzdělávací systém a efektivní podpora vědy jsou zásadním strategickým cílem. Jeho plnění je nezbytné pro úspěšnou budoucnost země. Systém vzdělání musí vytvářet předpoklady pro úspěšné pracovní a osobní uplatnění občana země. Školy musí respektovat práva dětí, zájem rodičů, ale také vytvářet řád a systém, který umožní dosáhnout dobrých výsledků. Školy musí pracovat na základě vzdělávacích dokumentů, kde MŠMT stanoví jasné obsahové požadavky z hlediska průběhu vzdělávání.*
- *Komentář: Přihlášení se ke strategickým dokumentům národní politiky program SPD neobsahuje. Ve vztahu k cílům Strategie 2030+ je obecný úvod programu do jisté míry v souladu s prvním z cílů národní strategie (Systém vzdělání musí vytvářet předpoklady pro úspěšné pracovní a osobní uplatnění občana země.). Přesto však jsou konkrétní programové body vztažené k cílům a obsahu vzdělávání poměrně nejasné. S druhým z cílů národní Strategie 2030+ (Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů) je program SPD přímo v rozporu z důvodu odmítání systému společného vzdělávání, tedy podpůrných opatření pro žáky se SVP (Odmítáme současný systém společného vzdělávání (inkluze)). Dále je pohled strany na danou oblast nejasný, neboť není zřejmé, o kterých dětech, pro které jsou dle programu nejlepší variantou speciální školy, program SPD hovoří (V tomto případě i u dětí, pro které je speciální škola nejlepší variantou vzdělávání).*

Cíle a obsah vzdělávání

- *Školství obecně musí vychovávat k vlastenectví a tradičním rodinným hodnotám. Odmítáme genderismus a novodobý neomarxismus.*
- *Ze školství je třeba odstranit vliv neziskových organizací s politickým programem, které zde provádí jednostrannou ideologizaci vzdělávacích programů.*

Řešení nerovností v přístupu a podmínkách vzdělávání

- *Odmítáme současný systém společného vzdělávání (inkluze). Falešná ideologie rovnosti nesmí vést ke snížení kvality vzdělávání a poškozovat zájem dětí. V tomto případě i u dětí, pro které je speciální škola nejlepší variantou vzdělávání.*

Stabilizace a rozvoj učitelské a ředitelské profese

- *Potřebujeme získat do školství kvalitní pedagogické pracovníky. Motivovat je musí odpovídající plat a smysl jejich práce. Dobrý kantor je základ úspěchu. Školy musí mít podporu a ochranu v případě násilí a agrese proti pracovníkům školy. Stát musí vyžadovat dodržení pravidel a zákonů ze strany rodičů a žáků.*
- *Prosadíme novelu Koncepce pro přípravu občanů k obraně státu (POKOS) tak, aby obsahovala její zařazení do kvalifikačního studia pro ředitele základních a středních škol, byla využívána v rámci všeobecného celoživotního vzdělávání a podpoříme tvorbu a realizaci e – learningových kurzů pro státní zaměstnance i pro širokou veřejnost.*

Zajištění financování vzdělávacího systému

- *Podíl HDP na vzdělávání je třeba zvýšit. Navýšení peněz musí přímo podpořit vyšší kvalitu vzdělávání. Menší skupiny žáků ve výuce, kvalitní vybavení škol, rozvoj kariérového poradenství a zájmové činnosti dětí.*

Řešení situace „po Covid-19“, kompenzace nerovností a ztrát

- *Není specificky zohledněno.*

Infrastruktura (podmínky vzdělávání)

- *Již uvedeno výše: Podíl HDP na vzdělávání je třeba zvýšit. Navýšení peněz musí přímo podpořit vyšší kvalitu vzdělávání. Menší skupiny žáků ve výuce, kvalitní vybavení škol, rozvoj kariérového poradenství a zájmové činnosti dětí.*

Správa a vedení vzdělávací soustavy, snižování administrativní a další nepedagogické zátěže škol, digitalizace, střední článek

- *Není specificky zohledněno.*

Předškolní vzdělávání

- *Není specificky zohledněno.*

Základní vzdělávání

- *Jsme pro zachování devítileté povinné školní docházky.*
- *Systém středního školství musí nabídnout dostupnou síť škol s kvalitní odbornou i všeobecnou přípravou. Víceletá gymnázia musí být zásadním nástrojem přípravy talentovaných dětí s výraznými studijními předpoklady. Je zde nutné trvat na náročném přijímacím řízení. Podpoříme hodnocení žáků v posledním ročníku základní školy, které by sloužilo jako nástroj k přijetí na střední školu. Šlo by o výstup ze základní školy nahrazující současné centrální přijímací zkoušky. Ty zachováme povinně pouze na gymnáziích.*

Střední vzdělávání, struktura oborů, JPZ, ukončování studia

- *Již uvedeno výše: Systém středního školství musí nabídnout dostupnou síť škol s kvalitní odbornou i všeobecnou přípravou. Víceletá gymnázia musí být zásadním nástrojem přípravy talentovaných dětí s výraznými studijními předpoklady. Je zde nutné trvat na náročném přijímacím řízení. Podpoříme hodnocení žáků v posledním ročníku základní školy, které by sloužilo jako nástroj k přijetí na střední školu. Šlo by o výstup ze základní školy nahrazující současné centrální přijímací zkoušky. Ty zachováme povinně pouze na gymnáziích.*
- *Je nutné rozvíjet technickou a řemeslnou přípravu na odborných školách a učilištích tak, aby odpovídala požadavkům praxe. Podpoříme zapojení technologicky dobře vybavených firem do praktické výuky žáků.*

Terciární vzdělávání (mimo vědu a výzkum)

- *Jsme proti školnému na veřejných vysokých školách. Financovat by měl stát takové obory a kapacity na VŠ, které potřebuje Česká republika. Jde o především medicínské, technické a přírodovědné obory. Není možné, aby stát financoval obory postavené na ideologickém, a nikoliv vědeckém základě.*

Další vzdělávání

- *Není specificky zohledněno.*

Neformální vzdělávání (mimo sport)

- *Již uvedeno výše: Podíl HDP na vzdělávání je třeba zvýšit. Navýšení peněz musí přímo podpořit vyšší kvalitu vzdělávání. Menší skupiny žáků ve výuce, kvalitní vybavení škol, rozvoj kariérového poradenství a zájmové činnosti dětí.*